

Persbericht

21 oktober 2022

CAft: "Maatregelen nodig voor duurzame overheidsfinanciën"

Oranjestad – Ondanks het sterke economische herstel van de Arubaanse economie in 2022 toont de begroting voor zowel 2022 als voor 2023 een financieringstekort. Gezien de flinke herfinancieringsopgave die er de komende jaren ligt voor Aruba en de oplopende rente, is het van groot belang dat Aruba vanaf 2023 overschotten realiseert zodat de overheidsschuld van AWG 5,9 miljard kan worden verlaagd. Om dit te realiseren dienen naast verhogingen van de baten ook de lasten structureel te worden verlaagd. Hervormingen in de gezondheidszorg, het belastingstelsel en de sociale zekerheid zijn daarbij cruciaal en onvermijdelijk.

Toewerken naar duurzame overheidsfinanciën

Hoewel de economie van Aruba sinds eind 2021 sterk aantrekt en het bruto binnenlands product (bbp) volgens de laatste prognoses van het Internationaal Monetair Fonds in 2022 het niveau van 2019 overstijgt, komt het financieringstekort van het land in 2022 volgens Aruba naar verwachting uit op AWG 113 miljoen. Dit is gelijk aan 1,8 procent van het bbp. Aruba staat voor een grote uitdaging om de overheidsschuld te verminderen en zo snel mogelijk naar een houdbaar niveau te brengen. De overheidsschuld van Aruba bedroeg eind juni 2022 AWG 5,9 miljard; meer dan 90 procent van de omvang van de economie. Deze omvangrijke staatsschuld betekent dat bijna 19 procent van de begroting op gaat aan het betalen van rente. Het meerjarig beeld, zoals gepresenteerd in de ontwerpbegroting (OB) 2023, heeft weliswaar overschotten vanaf 2024, maar deze zijn nog niet met concrete maatregelen ingevuld. Indien deze taakstellende bedragen buiten beschouwing worden gelaten, voldoet Aruba pas in 2027 aan de norm van een overschot van minimaal 1 procent van het bbp. De nominale overheidsschuld zal in dat geval tot en met 2026 nog verder oplopen. Gelet op de oplopende rente en de forse herfinancieringen de komende jaren, blijft het College Aruba financieel toezicht (CAft) het belang benadrukken om vanaf 2023 een financieringssaldo van minimaal 1 procent van het bbp te realiseren.

De Rijkswinsterraad heeft besloten voor 2022 het bestuur van Aruba geen aanwijzing te geven, maar heeft wél duidelijk gemaakt dat Aruba in 2023 een overschot van 1 procent van het bbp moet realiseren. De OB 2023 voldoet niet aan dit vereiste. Aruba zal nog forse inspanningen moeten leveren om de komende jaren structureel dit begrotingsoverschot te realiseren. Het CAft deed hier het afgelopen jaar verschillende aanbevelingen toe en constateert dat deze in onvoldoende mate zijn opgevolgd. Zo blijven de lasten voor goederen en diensten, ondanks een incidentele verlaging in 2022, structureel hoog ten opzichte van de realisatie in de pre-corona jaren. De noodzaak voor de lastenstijging is nog onvoldoende toegelicht. Ook gaan er jaarlijks substantiële bijdragen naar verschillende overheidsentiteiten, waaronder Servicio di limpieza di Aruba (Serlimar), Arubus N.V. en Post N.V. Het blijft onverminderd van belang om de structurele problematiek binnen deze overheidsentiteiten en daarmee samenhangende risico's voor de landsbegroting op te lossen.

Belastingen

In lijn met de doelstellingen uit het Landspakket maakte Aruba eind 2021 bekend dat het per 1 januari 2023 belastinghervormingen zou doorvoeren, waaronder de invoering van de belasting over de toegevoegde waarde (btw). Invoering van de btw is echter uitgesteld. In plaats daarvan wordt het tarief

van de belasting op bedrijfsomzetten met 1 procent verhoogd waardoor de ontwijkingseffecten en het risico van non-compliance van deze belasting verder worden versterkt. Het is van eminent belang dat Aruba per 1 januari in 2024 een robuust en fair systeem van indirecte belastingen invoert.

Zorg en sociale zekerheid

Besparingen in de zorg en de sociale zekerheid zijn noodzakelijk om de betaalbaarheid van het sociale stelsel ook voor toekomstige generaties te garanderen. De jaarlijkse besparingsopdracht van AWG 60 miljoen voor de zorg is een eerste stap richting een financieel houdbare gezondheidszorg en moet ervoor zorgen dat het land op korte termijn geen bijdrage hoeft te leveren aan de tekorten bij de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV). Door vertraging bij het invoeren van de positieve lijst van genees- en verbandmiddelen en het niet doorvoeren van de eigen bijdrage blijven de zorgkosten hoog en verwacht de AZV een negatief resultaat voor 2022 en 2023. Het is van belang dat de voorgenomen besparingen op korte termijn worden uitgevoerd zodat een tekort, en daarmee een eventuele landsbijdrage, wordt vermeden.

Het CAft bracht op 20 en 21 oktober 2022 een bezoek aan Aruba en voerde gesprekken met de Gouverneur, de minister van Financiën en Cultuur, de minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken, de ministerraad en de Staten. Daarnaast heeft het CAft ook gesproken met de directies van de Uitvoeringsorgaan Algemene Ziektekostenverzekering, de Aruba Hotel and Tourism Association en Serlimar.

[Einde Persbericht]

Fotograaf:

Ton Verkuijlen

Fotobijschrift:

De ontwerpbegroting 2023 voldoet niet aan het vereiste van een overschot van 1 procent van het bbp.

Noot voor de redactie – niet voor publicatie**Contactpersoon CAft:**

Secretariaat College Aruba financieel toezicht

Ray Thuis - Secretaris

Telefoon +5999 461-9081 / +5999 461-9082 / +5999 461-9084

Email info@cft.cw

Website www.cft.cw

Perscontacten:

Jefka Alberto

Telefoon +5999 512-6861